

Onderstaand artikel is, in iets andere vorm, verschenen in het clubblad nr 125, mei/juni 2008 van de Nederlandse Briard Club.

Ervaringen met rauw voer

Van hondenbrok naar prooidier

Graag maak ik de lezer van dit artikel deelgenoot van mijn ervaringen met het geven van rauw voer aan mijn honden.

Er worden verschillende methodes gehanteerd in het geven van rauw voer, maar in dit stukje zal ik ingaan op het voeren volgens het prooidier model.

Mijn Briard Charlie, die in maart 2008 negen jaar werd, heeft van pup af aan met haar gezondheid getobd. De ontstekingen volgden elkaar op. Oog-, oor- en anaal klierontsteking, twee keer baarmoederontsteking, het hield niet op. Er was duidelijk iets mis met haar immuunsysteem. Ze had vreselijke last van jeuk, zozeer dat ze vaak piepend uit haar slaap wakker werd. Stad en land heb ik met haar afgereisd en afgedokterd. Prednison (eenmalig!), een hondendermatoloog, een homeopathisch dierenarts, een holistisch dierenarts, verschillende merken brokken, met als dieptepunt zelfs vegetarische brokken, je kunt het zo gek niet bedenken. Maar niets hielp. Daarnaast had Charlie op 3 jarige leeftijd al flinke last van artrose, waarvoor zij naast acupunctuurbehandelingen ook dagelijks pijnstillers kreeg.

In 2004 kwam ik in contact met iemand die een hond had met epilepsie. Zij vertelde dat haar hond geen epileptische aanvallen meer had gehad sinds ze haar hond volgens het prooidiermodel rauw voerde. Ik ging mij in de rauw voer methode verdiepen en alles wat ik las en hoorde klonk zo logisch dat ik mijn honden vanaf die tijd via het prooidiermodel ben gaan voeren.

Er zijn ook andere methodes om je hond rauw te voeren. De bekendste is BARF (Bones And Raw Food). Deze methode vind ik zelf nodeloos ingewikkeld en bovendien worden er in mijn ogen onnodige toevoegingen gegeven.

Charlie was vijf jaar toen ik haar over zette. Ook mijn andere, gezonde hond van 1 jaar (Chica, een Spaanse Waterhond) zette ik over op prooidiermodel. Binnen korte tijd was er enorme verbetering in Charlie's huidklachten te merken. Ook merkte ik dat zij veel minder last had van haar artrose en geen pijnstillers meer nodig had. Beide honden leefden door de omschakeling op rauw voer helemaal op. Inmiddels heb ik twee volledig rauw gevoerde nesten gefokt met Chica. De pups worden volledig afgespeend met rauw vlees. Zij eten vanaf 3 weken vlees en vanaf 6 weken beginnen ze hun eerste botjes te kraken.

Het logische van het prooidiermodel

Honden stammen in een heel ver verleden af van de wolf. En hoewel hond en wolf twee verschillende diersoorten zijn geworden, zijn sommige zaken bij hond en wolf min of meer hetzelfde gebleven.

Zo hebben honden nog steeds een gebit dat geschikt is om te scheuren en te knippen, maar niet om te kauwen, zoals het gebit van mensen of dat van herbivoren. Verder heeft de hond een kort spijsverteringsstelsel dat geschikt is voor de vertering van licht verteerbaar voedsel zoals vlees, maar totaal ongeschikt is voor de vertering van granen. Ook hebben honden geen enzymen die voedingsstoffen uit

granen en onbewerkte groenten kunnen halen. Kortom: honden zijn carnivoren (vleeseters) en geen omnivoren (alleseters).

Wat is er meer logisch dan je hond dát eten te geven waarvoor hij is toegerust. Rauw vlees, botten en organen in plaats van droge brokken. Het is misschien even wennen, maar er gaat een nieuwe wereld voor jou en je hond open.

De methode die ik hanteer heet prooidiermodel omdat het uitgangspunt is dat je je hond zo veel mogelijk hele prooidieren geeft of althans uitgaat van een heel prooidier. Daarmee krijgt je hond alles binnen wat hij nodig heeft, vlees, botten en organen. Met het geven van een prooidier wordt de oorspronkelijke natuur van de hond nagebootst. Vaak komt het erop neer dat je gedeeltes van het prooidier geeft, omdat je hond anders te veel eet.

Niet alleen het spijsverteringssysteem heeft baat bij rauw voer volgens prooidiermodel, maar ook het gebit (tegenwoordig een niet te onderschatten bron van problemen) blijft gezond. Door het scheuren en knippen van vlees en knagen aan botten worden de tanden automatisch gereinigd en worden tandsteen en dus tandvleesontsteking voorkomen.

Nadelen van droogvoer

Er zijn natuurlijk genoeg honden die hun brokken met plezier eten en er ogenschijnlijk geen last van hebben. Maar er zijn ook veel honden die eetproblemen hebben. Ze willen hun brokken niet of eten met lange tanden omdat er niets anders opzit. Ik denk dat veel honden hun brokken niet willen eten, omdat ze de ervaring hebben dat ze zich na het eten van die bak brokken niet lekker voelen. De brokken liggen als een steen op de maag. Honden die rauw gevoerd worden eten altijd met veel plezier. Gewoon omdat het eten hen smaakt en omdat ze na het eten van lichtverteerbaar voedsel geen maag- en darmklachten hebben

In droog voer zitten veel granen. Dat die granen niet verteerd kunnen worden kun je onder andere zien aan de hoeveelheid ontlasting die brokken etende honden produceren en de stank die de ontlasting geeft. Ook zul je misschien wel eens hebben meegemaakt dat je hond uren na zijn maaltijd moest overgeven en dat je dan de hele brokkenbrij op de grond ziet liggen. Granen (hiertoe wordt ook rijst gerekend) zijn oorzaak van veel allergische reacties, maag- darm en nierproblemen en verstoringen van het immuunsysteem.

In droogvoer wordt naast granen vlees verwerkt. Dat verwerkte vlees is niet altijd van goede kwaliteit en door de bewerking ervan gaan belangrijke voedingsstoffen verloren. Verder worden er chemische supplementen toegevoegd, die op zichzelf ook allergische reacties bij honden kunnen veroorzaken.

Het voeren volgens het prooidiermodel

Als je voert volgens het prooidiermodel weet je precies wat je hond te eten krijgt. Je kunt alles geven wat je tegenkomt en wat je hond lekker vindt.

Denk aan kip, konijn, kalkoen, fazant. Delen van lam, geit of rund, vaak de ribben, maar ook de staart, tong en kopvlees. Naast het vlees en de botten geef je orgaanvlees zoals vuile pens, nier, lever, long en hart. Ook vette vis is uitstekend en af en toe een rauw ei hoort er bij. Overigens is de prooi die je geeft meestal ontdaan van vacht, veren etc. In het algemeen geef je namelijk dieren die geschikt zijn voor menselijke consumptie.

Het vlees, de botten en het orgaanvlees moeten in goede verhouding worden gegeven. De juiste verhouding vlees/bot vind je bij een kippen-, kalkoen- of konijnenbout. Meer vlees dan bot dus. Geef je een kippenkarkas, dan geef je er bijvoorbeeld kopvlees bij zodat de verhouding bot/vlees goed blijft. Van het totaal wat de hond eet, moet ongeveer 10% orgaanvlees zijn. Van het orgaanvlees mag de helft lever zijn.

Omdat je hond op deze manier alle benodigde voedingsstoffen binnen krijgt, worden er geen supplementen toegevoegd.

De hoeveelheid die je geeft hangt van je hond af, van zijn geslacht, zijn activiteit en leeftijd. Uitgangspunt is dat je per dag tussen de 2 en 3 % van het ideale volwassen lichaamsgewicht geeft. Een paar voorbeelden. Ik heb drie honden. Mijn gecastreerde Briard teef Charlie waarvoor ik uitga van ongeveer 30 kilo als ideaal lichaamsgewicht. In haar energieke jaren kreeg Charlie rond de 3% , namelijk 850-900 gram per dag. Nu ze wat rustiger aan doet krijgt ze iets meer dan 2% , namelijk circa 700 gram per dag. Deze gewichten zijn inclusief bot. Mijn andere hond is de Spaanse Waterhond Chica, een intacte teef van 5 jaar. Voor een Spaanse waterhond teef ga ik uit van 18 kilo ideaal lichaamsgewicht. Chica heeft een stevige bouw en zij krijgt per dag 450 gram, dus 2,5 %. Daarnaast heb ik een gecastreerde Spaanse Waterhond reu van 2 jaar, Dito. Dito is buitengewoon actief en hij krijgt per dag 700-750 gram. Uitgaande van een ideaal lichaamsgewicht 20 kilo voor een reu krijgt hij dus ongeveer 3,5%.

Je kunt overigens rustig de ene dag meer en de andere dag wat minder geven als dat zo uitkomt.

Belangrijk is om het hele idee, dat een hond elke dag een uitgebalanceerde maaltijd moet hebben, te verlaten. Denk aan ons eigen voedingspatroon, wij tellen ook niet elke dag hoeveel voedingsstoffen we binnenkrijgen. Wij zorgen er bij voorbeeld voor dat we gedurende een week voldoende binnen krijgen en zo kun je dat voor je hond ook bekijken. Dit is goed om je te realiseren als je eens een paar dagen weg gaat en iemand anders je hond te eten gaat geven. Of wanneer je op vakantie gaat. Dan kun je gerust een paar dagen, of zelfs een paar weken minder gevarieerd geven. Dat trek je later, als je thuis bent, wel weer bij.

Een ander belangrijk punt is dat wij allemaal hebben geleerd dat het geven van botten, met name kippenbotten heel gevaarlijk is voor honden. Rauwe botten zijn echter niet gevaarlijk. Pas als je botten bewerkt, dus kookt, bakt, grilt, of in de magnetron ontdooit, zijn ze gevaarlijk. Door het bewerken worden botten hard en daardoor kunnen ze splinteren. Onbewerkte botten zijn zacht en dus goed te kraken, te eten en te verteren.

Nadelen van het prooidiermodel

Persoonlijk zie ik geen nadelen aan het prooidiermodel, maar voor sommige mensen zijn die er wel. Ten eerste zul je je moeten verdiepen in deze voedingsmethode. Ten tweede zul je op zoek moeten gaan naar goede en betaalbare leveranciers en ten derde is het handig om een grote vriezer aan te schaffen, zodat je grotere en dus goedkopere hoeveelheden kunt kopen.

Sommige mensen vinden het vies als hun hond een kippenboutje eet op de grond. Mijn honden eten een groot deel van het jaar buiten en als dat niet kan, eten ze van een matje dat daar speciaal voor is bestemd. Zij hebben geleerd dat ze hun eten op dat matje moeten opeten.

Je wilt overschakelen

Stel, je bent na het lezen van bovenstaande enthousiast geworden en je wilt overschakelen.

Hoe doe je dat? Allereerst: verdiep je vooraf grondig in de materie. Ten tweede: kies een voedingsmethode uit die bij je past en die je aankunt. Ten derde: vraag advies aan anderen die op dezelfde manier voeren. Er is veel informatie te vinden op internet en er zijn verschillende boeken verkrijgbaar.

Als je je hond gaat overzetten kun je dat geleidelijk doen, maar trek hiervoor niet langer dan een week uit. Je kunt het beste beginnen met het geven van kip, daar is makkelijk aan te komen en het is makkelijk te eten voor je hond. Krijgt hij diaree dan is dat voor een paar dagen niet erg, zo lang hij maar voldoende drinkt. De diaree kan ontstaan, doordat je hond nu natuurlijke vetten binnen krijgt. Haal dan de eerste tijd het vel van de kip, totdat je hond aan het vet is gewend.

Als dit na een week of twee goed gaat, kun je langzaam wat orgaanvlees gaan toevoegen, met name vuile pens is erg gezond en wordt door de meeste honden met plezier gegeten.

Gaat dit allemaal goed, dan ga je langzaam aan meer variëren. Kip, konijn, lam, rund en verschillende soorten orgaanvlees. Dit kun je het beste rustig opbouwen. Geef liever geen varkensvlees, tenzij je zeker weet dat het uit Nederland afkomstig is.

Let erop dat honden die op deze manier eten, veel minder behoefte hebben aan drinken, omdat het voedsel zelf voldoende vocht bevat.

Enkele praktische punten

Waar haal je het vlees? Bij een slachthuis, bij de poelier, op de markt, bij de islamitische slager etc. Tegenwoordig zijn er aardig wat bedrijven die dit soort voedsel bij je thuis komen bezorgen.

Waar laat je het vlees? Zoals gezegd, je kunt het beste grotere hoeveelheden inkopen, omdat dat makkelijker en goedkoper is. Een grote vriezer is dus raadzaam.

Waar eet je hond? Je kunt je hond voor een groot deel van het jaar buiten eten geven. Leer hem binnenshuis te eten op een speciale, afwasbare mat of handdoek.

Hoeveel kost het? Zodra je je adressen hebt gevonden en je weet dat je voor een goede prijs inkoopt, dan hoeft het op deze manier voeren van je hond niet meer te kosten dan een goed merk droogvoer.

Bovendien, sinds ik mijn honden rauw voer, kom ik nauwelijks nog bij de dierenarts.

Verdere informatie

Mocht je interesse gewekt zijn en wil je meer weten, dan vind je in onderstaande boeken en op de vermelde websites veel informatie. Als je googelt vind je nog veel meer.

Ook kun je mij altijd mailen met vragen en voor informatie over adressen en prijslijsten van leveranciers. christelholtrop@dds.nl

Boeken:

Tannetje Koning (Nederlandse dierenarts), 'Voer voor carnivoren'

Tom Lonsdale (Australische dierenarts), 'Raw meaty bones' ('promote health')

Tom Lonsdale, 'Work Wonders' ('feed your dog raw meaty bones')

Internet sites:

www.demansioverd.nl

www.voernatuulijk.nl

www.rauwvoerstartpagina.nl

www.rawmeatybones.com

www.rawlearning.com

www.rawfeddogs.net

www.rawfed.com

<http://www.groups.yahoo.com/group/rawfeeding/>

*Christel Holtrop
Maart 2008*